

Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 73.
Archiwum Ostapa Ortwina

239. Korespondencja Ostapa Ortwina. List Jana Hempla do Ostapa Ortwina 1913 (1).

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Відомості 66-на АН УРСР
СРІДНІ ВУКОНІСІВ
№ Опт. 237/н. 17

2010

Темпель Лт
(Hempel Jan)

Лист до Ортівіна Семана

1913

Лобли +

Лт, Лари + Ловнв.
св. пол.

Jan Hempel.

Ogrodowa 12

Lublin.

4---8---13.

Dzień wydawniczy

Księgarnia ~~Wł.~~ Polska W-go B. Połonieckiego
we Lwowie.

Szanowny Panie! --- Już kilka tygodni ~~temu~~ upływa od czasu jak otrzymałem przysłaną mi do recenzji książkę J. Sorela "O sztuce religji i filozofji", a dotąd jeszcze nie mogłem pomieścić o niej stosownego artykułu. Dzieje się tak z tego powodu, że "Kurjer" lubelski, w którym stale pisuję, właśnie w tym samym czasie został przez władze zamknięty i dotąd nie udało nam się uzyskać koncesji na nowe pismo. Mamy jednak nadzieję, że już w krótkim czasie sprawa ta będzie załatwiona, a wówczas ukaze się także sprawozdanie z przysłanej mi książki.

Jednocześnie zwracam się do Sz. Pana z zapytaniem, czy nie reflektowałby Pan na wydanie polskiego przekładu jednego z dzieł następujących:

1) Ed. Dujardin --- Les sources du fleuve chretien. Paris. Mercure de France.

~~Jest~~ Jest to żywo napisane, obfite w materiał i bardzo interesujące studjum o przedchrześcijańskich dziejach żydów, opierające całe rozumowanie na ^{nie}bardzo mocnym poczuciu narodowości i wykazujące, że Jahwe był wypromieniem przedewszystkim NARODOWEGO ducha żydowskiego; był to wyraz tego ducha i symbol narodowy --- niemal sztandar narodowy, idea naród jednocząca i z najlepszych jego głębin wykryształona.

2) Arthur Bonus. --- Die religiöse Spannungen. --- E. Diederichs. Jena 1912.
albo tegoż autora --- Vom neuem Mythos. Eine Prognose. --- Jena 1911.

Bonus jest głosicielem religijnego odrodzenia, jakkolwiek stanowczo mówi o przeżyciu się społecznego chrystjanizmu. Podstaw dla religji szuka on w najgłębszych pokładach duszy narodowej; w danym wypadku narodu niemieckiego.

3) F. C. S. Schiller. --- Riddles of the Sphinx. A study in the philosophie of Humanism. --- Macmillian and CO. London.

Schiller, podobnie Jamesowi, wprowadza do filozofji religji pierwiastki zupełnie nowe i nieznanie zarówno ciasnym wyznawcom poszczególnych kościołów jak nie mniej ciasnym i płytkim t. zw. wolnomyślicielom.

Gdyby Sz. Pan zgodził się na wydanie którego bądź z tych przekładów, chętnie podjął bym się dokonania go.

A mniemam, że byłyby to rzeczy u nas poczytne, potrzeba bowiem nowych uświadomień religijnych coraz wyraźniej odczuwać się daje. Dawne tradycyjne wyznania nikomu już naprawdę nie zadowalają, a o nowych w tym kierunku dążeniach i wysiłkach ludzkich nie ~~nie~~ ^{wie} się u nas nie lub prawie nie: wciąż jeszcze obracamy się w naiwnym przeciwstawieniu "prawomyślności" i "wolnomyślności", jakby wieki i źródła religji nie leżały głębiej i nie były czymś żywszym, niż się to zdaje konający kościołom lub prostodusznym wolnomyślicielom. --- Sądzę że pora już, wielka pora, na zajęcie się temi sprawami.

Od szeregu lat pracuję wyłącznie, lub niemal wyłącznie, nad zagadnieniami religijnymi i filozofją religji. Ogłosiłem jednak dotąd bardzo niewiele. --- Oprócz licznych artykułów w "Kurjerze" lubelskim, gdzie nieraz zagadnienia religijne poruszałem, i artykułów w "Myśli Niepodległej" (przed kilku laty, kiedy sądziłem jeszcze, że p. Niemojewski głębiej ujmuje religję) umieściłem parę rozpraw w "Krytyce" i zwracam uwagę na dwie z nich --- "Filozofja Fouillée'go" - 1910 i "Doświadczenie religijne" (James) - 1912 (Ta ostatnia rzecz wyszła nadto w oddzielnej odbitce --- skł. gł. u Gebethnera i Ski) W roku bieżącym umieściłem w warszawskiej "Prawdzie" studjum o Humanizmie Znanieckiego. Przedtem pisałem tam także o św. Ignacym. Oddzielnie wydałem --- 1) Kazania Polskie --- Kurytyba 1907 (zupełnie wyczerpane) 2) Kazania Biastowe --- Bielsko 1912 (skonfiskowane, ale w razie potrzeby mogą dostarczyć).

Z rzeczy gotowych do druku i nie wydanych mam studja etyczne religijne --- o etyce Ramajany, o etyce Hijoba, o etyce św. Teresy i o etyce Naśladowania Chrystusa. --- Przygotowuję zaś teraz pracę o społecznych dążeniach religijnych, wykazującą z jednej strony płytkość "wolnej myśli", a z drugiej ostateczne przeżycie się starych religijnych form i starych bogów i potrzebę szerokiej rehabilitacji uczucia religijnego wogóle.

W nadziei że firma Sz. Pana uzna za możliwe zainteresować się czymś z tego co w liście niniejszym poruszyłem, pozostaje z poważaniem

Jan Kuryba

Księgarnia Polska

1590

B. Potomajskiego

L

Lwowie.

Galicja

Hempel

Wadowne Jan Kumpel
Ogrodowa 12.
Lublin.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.